

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **I. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2016, č. j. 4 Az 60/2016 – 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 19. 9. 2016, č. j. OAM-624/ZA-ZA11-ZA17-2016, žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu u Městského soudu v Praze a současně požádal o ustanovení zástupce. Usnesením ze dne 24. 11. 2016, č. j. 4 Az 60/2016 – 21, městský soud zamítl návrh žalobce na ustanovení zástupce.

[3] V odůvodnění usnesení městský soud uvedl, že z předloženého prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech vyplývá, že žalobce ani jeho přítelkyně

nemají vlastní zdroj příjmů. Není tak zřejmé, z jakých prostředků hradí náklady spojené s ubytováním a své životní potřeby. Pokud by byly údaje týkající se příjmů a úspor uvedené v daném potvrzení pravdivé a žalobce by skutečně neměl žádné příjmy ani majetek či úspory, neměl by na uspokojování svých životních potřeb ani na úhradu nákladů na bydlení. Z těchto důvodů dospěl městský soud k závěru, že údaje uvedené žalobcem v předmětném potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech nepředstavují úplné doložení jeho majetkových a výdělkových poměrů, jsou tedy neúplné a nepravdivé. V posuzované věci tak nejsou splněny zákonem stanovené podmínky, aby žalobci mohl být ustanoven zástupce soudem, neboť žalobce soudu nesdělil úplné a pravdivé informace, ze kterých by bylo možné posoudit jeho skutečnou materiální situaci.

III.

[4] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Nezákonnost postupu městského soudu stěžovatel spatřoval v tom, že je mu odpírán přístup k právu. Nerozumí totiž českému jazyku tak dobře, aby pochopil všechny právní souvislosti případu a byl schopen hájit svá práva sám. K samotnému důvodu zamítnutí jeho návrhu na ustanovení zástupce uvedl, že jeho pozice na pracovním trhu je velmi ztížená. Není v pracovním poměru a většinou se jedná o sezónní, příležitostnou a málo honorovanou práci. Zastupování advokátem je pro něj v této situaci finančně zcela nedostupné.

[6] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že tato směřuje výhradně do procesního postupu městského soudu. Proto posouzení důvodnosti a správnosti napadeného usnesení ponechává na úvaze Nejvyššího správního soudu.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud na úvod konstatuje, že netrval na povinném zastoupení stěžovatele advokátem v řízení o kasační stížnosti. Podle konstantní judikatury zdejšího soudu není třeba trvat na podmínce povinného zastoupení v situaci, kdy je předmětem

pokračování

kasačního přezkumu rozhodnutí, jímž byl zamítnut návrh na ustanovení zástupce (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007-37, ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 – 77, ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007-77, a ze dne 31. 10. 2012 č. j. 4 As 64/2012-14).

[11] Jelikož stěžovatel napadá usnesení městského soudu také pro jeho nepřezkoumatelnost, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto stížní námitkou, protože by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by bylo napadené usnesení nepřezkoumatelné.

[12] Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 – 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 – 75). Meritorní přezkum rozhodnutí je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadené usnesení splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci městský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatel se závěry městského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného usnesení pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[13] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud neshledal napadené usnesení nepřezkoumatelným, přezkoumal ho v rozsahu dalších stížních námitek. Stěžovatel především vytýkal městskému soudu nesprávné posouzení právní otázky splnění zákonných podmínek pro ustanovení zástupce.

[14] Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.

[15] Zákon tedy předpokládá splnění dvou podmínek pro ustanovení zástupce. První podmínkou je splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků, druhou nezbytnost ochrany práv účastníka řízení. Otázkou splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků se městský soud důkladně zabýval a dospěl k závěru, že u stěžovatele tyto předpoklady nejsou dány. Poukázal přitom na to, že stěžovatel v prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech uvedl neúplné a nepravdivé údaje, a proto nebylo možno posoudit jeho skutečnou materiální situaci.

[16] S tímto závěrem městského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Jak vyplývá z jeho konstantní judikatury (srov. např. rozsudky ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, publ. pod č. 537/2005 Sb. NSS, ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 - 88, publ. pod č. 1962/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 2. 11. 2015, č. j. 6 As 220/2015 - 18), rozhodnutí o tom, zda lze přiznat účastníku osvobození od soudních poplatků, je vázáno na prokázání okolnosti, že účastník nemá dostatečné prostředky. Je výlučně na účastníku samém, aby svoji finanční a majetkovou situaci soudu dostatečně konkrétně popsal a současně, aby předložil doklady prokazující nedostatek finančních prostředků a svou nemajetnost. Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje a žádost zamítne. Stejně tak ji zamítne, jsou-li údaje sdělené účastníkem neúplné nebo nepravdivé.

[17] Ve vyplněném prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech ze dne 15. 11. 2016 stěžovatel městskému soudu sdělil, že je žadatelem o mezinárodní ochranu a že nemá žádný příjem ani majetek větší hodnoty. Dále uvedl, že žije ve společné domácnosti s přítelkyní, která je rovněž žadatelkou o mezinárodní ochranu a také nemá žádný příjem a majetek větší hodnoty. Nejvyšší správní soud nepochybuje o tom, že status osoby žádající o mezinárodní ochranu negativně ovlivňuje výdělkové poměry stěžovatele. Současně je však zřejmé, že stěžovatel žije mimo pobytové středisko nebo zařízení pro zajištění cizinců, a přesto nijak k výzvě soudu nedoložil, z jakých zdrojů hradí vznikající náklady, zejména pravidelné náklady na bydlení, základní životní potřeby, na ošacení, na osobní hygienu apod. Pokud by údaje uvedené v prohlášení byly pravdivé a stěžovatel by skutečně neměl žádné příjmy ani majetek či úspory, neměl by na uspokojování svých životních potřeb nebo úhradu nákladů na bydlení vůbec žádné prostředky. Z těchto důvodů má Nejvyšší správní soud za to, že údaje uvedené stěžovatelem v prohlášení nepředstavují věrohodné a úplné doložení jeho majetkových a výdělkových poměrů.

[18] Stěžovatel tak nedoložil splnění podmínek podle § 35 odst. 8 ve spojení s § 36 odst. 3 s. ř. s. Nevěrohodnost či neúplnost tvrzení stěžovatele o existenci předpokladů pro osvobození od soudních poplatků vylučuje, aby bylo návrhu na ustanovení zástupce vyhověno. Městský soud proto nepochybil, pokud zamítl stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce.

[19] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[20] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 16. února 2017

Mgr. David Hipšr
předseda

s
e
n
á
t
u